

1969

Monografier

- 6901 **Förord.** // Till Finnvedens ungdom. – [Värnamo : Skolstyrelsen, 1969], s. [1]
Äo: Utbildningsfrågor
- 6902 **Idé, program, handling** : brev 1. // Ökad jämlikhet – för ett rättvisare samhälle / förf.: Olof Palme ... – Stockholm : Brevskolan, 1969. – S. 7–15
2. uppl. 1969
Även publ.: Bristerna ger oss uppgifter. // Aktuellt i politik och samhälle. 1969:12, s. 13–15
Äo: Ideologi; Jämlikhet; Socialdemokrati
- 6903 **Utbildningsväsendet idag och i framtiden.** // Berghs skolguide / redaktör: Sven-Erik Bergh. – Stockholm ; Malmö ; Hälsingborg : Bergh. – 2(1969/70), s. 131–138
Äo: Grundskolan; Mellanskolan; Universitet; Utbildningsfrågor

Tal

- 6904 **Allmänpolitisk debatt.** // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:33, s. 73–83, 88–91, 93–95
Äo: 12-punktsprogrammet 1969; Allmänpolitik; Neutralitetspolitik; Partiets inre arbete; Partipolitik, socialdemokraterna; Socialdemokrati; Vietnamfrågan

- 6905 **Anslagen till rundradioverksamheten.** // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:18, s. 82–85, 86–87, 88–89, 91, 92
Äo: Kommersialism; Radio; Reklam-TV; Television
- 6906 **[Avslutningsanförande].** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (24 : 1969 : Stockholm), Protokoll. – 1970. – D. 2, s. 726–743
Även publ.: Socialdemokratin inför 70-talet. // Nu gäller det 70-talet : sju tal från partikongress-69 / av Tage Erlander ... 1969. S. 85–106, [107]. – Policy for the 70's. Stockholm : Socialdemokraterna, 1970. 30 s. – Politikk för 1970-åra. // Politikk – det er å ville noe / Olof Palme. Oslo, 1970. S. 215–239. – Rörelse med många grenar. // Palme : en presentation / av Lars Svedgård. 1970. S. 28–42. [Utdrag]. – Erfarenhet och förnyelse. // Att vilja gå vidare / Olof Palme. 1974. S. 135–154. [Bearb.]. – Jämlikhet. // Palme själv : texter i urval / redigerad av Sven Ove Hansson. 1996. S. 71–72. [Utdrag]. – Nyvald partiledare. // Palme själv : texter i urval / redigerad av Sven Ove Hansson. 1996. S. 65–70. [Utdrag]
Ytterligare publ. förekommer
cf. 6801, 7401, 8401, 9601
Äo: 12-punktsprogrammet 1969; Allmänpolitik; Demokrati; Ideologi; Jämlikhet; Neutralitetspolitik; Partiets inre arbete; Partipolitik, socialdemokraterna; Socialdemokrati; Teknikutvecklingens konsekvenser
- 6907 **Discurso por el Ministro de Educación de Suecia, señor Olof Palme, Estocolmo ; Address by the minister of education from Sweden, Mr. Olof Palme, Stockholm :** [address held during the inauguration of the European Southern Observatory at La Silla on 25 March 1969]. // ESO bulletin. – 1969:6, s. 11–13; 14–15
Äo: Astronomi; European Southern Observatory; Internationellt samarbete
- 6908 **Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek.** // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:18, s. 110–113, 114
Äo: 1968 års litteraturutredning; Biblioteksersättning; Författarhonorar; Kulturpolitik
- 6909 **Forskarutbildning och forskarkarriär.** // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:24, s. 45–48, 49–50, 50–51
Äo: Forskarutbildning; Utbildningsreformer

- 6910 **Forskarutbildning och forskarkarriär.** // Riksdagens protokoll / Första kammaren. – 1969:24, s. 28–32, 35, 36–37
Äo: Forskarkarriär; Forskarutbildning; Utbildningsreformer
- 6911 **Kohti yhteisyyttä** : [puhe Hälsingborgissa ja Malmössä 1. touko-kuuta 1969, ei sisälly alkuteokseen]. // Poliitiikka on tahdon asia / Olof Palme ; [valinnut ja suomentanut: Risto Hannula]. – Helsinki : Tammi, 1969. – ([Huutomerkki-sarja]). – [Omarb. uppl.]. – S. 179–195
2. pain. 1986
Även publ.: Solidaritet uten grenser 7 : utdrag av tale 1. mai 1969 i Hälsingborg og Malmö. // Politikk – det er å ville noe / Olof Palme. Oslo, 1970. S. 197–206
cf. 6801
Äo: Arbetsmiljö; Internationella förhållanden; Latinamerika; Teknikutvecklingens konsekvenser
- 6912 **Kulturpolitikens värderingar** : [anförande vid SAB:s biblioteksmöte i Kristianstad den 15 juni 1969]. // Biblioteksbladet. – 54(1969):7/8, s. 695–701
Äo: 1968 års litteraturutredning; Bibliotek; Forskning; Kulturpolitik; Utbildningsfrågor
- 6913 [Nordiska skol- och studentbetygs giltighet]. // Nordiska rådet. Session (17 : 1969 : Stockholm), Protokoll. – 1969. – S. 201
Äo: Studentfrågor
- 6914 **Olof Palme – om folkbildningen** : anförande vid riksdagsgruppens sammanträde den 28 januari 1969. // Striden om vuxenutbildningen : 1967–1970 : en folkbildares försvarstal / Inge Johansson. – Stockholm : Arbetarnas bildningsförbund, 1990. – S. 50–55
Äo: Folkbildning; Statsbidrag; Utbildningspolitik; Vuxenutbildning
- 6915 [Olof Palmes tal]. // Svenska typografförbundet. Kongress (25 : 1969 : Stockholm), Protokoll. – S. 175–188
Äo: Demokrati; Ideologi; Jämlikhet; Rättvisa; Solidaritet
- 6916 **Politisk propaganda i samband med utställningsverksamhet.** // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:2, s. 29, 30–32, 32–33, 34
Äo: Censur; Konstnärlig frihet; Kulturpolitik; Propaganda

- 6917 **[Reklamsändningar i television]**. // Nordiska rådet. Session (17 : 1969 : Stockholm), Protokoll. – 1969. – S. 204–205
Äo: Reklam-TV; Satelliter; Television
- 6918 **Rekryteringen av studerande till universitet och högskolor**. // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:23, s. 34–36, 38–40, 40
Äo: Social snedrekrytering; Studiesociala frågor; Utbildningsreformer
- 6919 **Den sociala sammansättningen av klasserna i grundskolan**. // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:30, s. 21–22, 24–25, 25–26
Äo: Grundskolan; Segregation
- 6920 **Society, culture and equality** : [speech to the Socialist International in Eastbourne, 18th June, 1969]. // Socialist international information. – 19(1969):16/17, s. 189–191
Källan även med titel: Eastbourne report – 2
Äo: Demokrati; Frihet; Jämlikhet; Kommersialism; Kulturpolitik
- 6921 **Det statliga kulturrådets sammansättning**. // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:22, s. 11, 12, 13, 14
Äo: Statens kulturråd
- 6922 **Statsmakterna och Grafiska institutet** : [anförande vid Grafiska institutets 25-årsjubileum i Stockholm den 18 januari 1969]. // Grafiskt forum. – 1969:2, s. 48–49
Äo: Grafiska institutet; Utbildningsfrågor
- 6923 **Statsrådet Olof Palme talar till kongressen**. // Svenska transportarbetareförbundet. Kongress (24 : 1969 : Stockholm), Protokoll. – 1969. – S. 171–182
Äo: Fattigdom, världsekonomi; Jämlikhet; Månfärder; Oppositionspolitik, borgerlig; Partipolitik, folkpartiet
- 6924 **Statsrådet Olof Palmes anförande i Blå hallen** : [vid Evangeliska fosterlandsstiftelsens jubileumshögtid i juni 1969]. // EFS-Budbäraren. – 1969:26, s. 7
Äo: Evangeliska fosterlandsstiftelsen; Internationalism; Nationalism; Svenska sjömanskyrkan

- 6925 **Utbildning, forskning, kultur, kyrkofrågor och radio-TV.** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (24 : 1969 : Stockholm), Protokoll. – 1970. – D. 1, s. 291–304, 328–330, 332
 Även publ.: Utbildningen. // Nu gäller det 70-talet : sju tal från partikongress –69 / av Tage Erlander ... 1969. S. 43–58, [59]. [Utdrag]
 Äo: Betyg; Utbildningsfrågor; Utbildningsreformer; Vuxenutbildning; Återkommande utbildning
- 6926 **Utbildningen – en dynamisk samhällssektor.** // Undervisningsteknologi : föredrag och diskussion vid IVA:s jubileumskonferens den 13 november 1969. – Stockholm : IVA, 1970. – (Ingenjörsvetenskapsakademiens meddelande ; 162). – S. 5–11
 Äo: Utbildningsfrågor; Utbildningsmål; Utbildningsteknologi
- 6927 **Utbildningens organisation vid filosofisk fakultet.** // Riksdagens protokoll / Andra kammaren. – 1969:11, s. 107–112, 113–114, 115–116, 116
 Äo: 1968 års utbildningsutredning; Studentinflytande; UKAS; Universitet; Utbildningsreformer
- 6928 **[Val av partiordförande : Olof Palme: Partivänner! Jag ber att få framföra ett varmt tack ...].** // Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Kongress (24 : 1969 : Stockholm), Protokoll. – 1970. – D. 2, s. 420–425
 Även publ.: Palme klarade första skuren. // Se. 1969:41, s. 28–32. – Ett tack till Tage Erlander. // BLM. Bonniers litterära magasin. 38(1969):9, s. 661–664. – En takk til Tage Erlander. // Politikk – det er å ville noe / Olof Palme. Oslo, 1970. S. 207–214
 Ytterligare publ. förekommer
 cf. 6801
 Äo: Erlander, Tage
- 6929 **Är framtiden oundviklig?** : [utdrag ur anförande vid Gumæliusträffen i Malmö den 20 november 1969]. // Svensk sparbankstidskrift. – 53(1969):8, s. 423–430
 Även publ.: Framtidsbild. // Palme : en presentation / av Lars Svedgård. 1970. S. 108–119. – Är framtiden oundviklig. // Att vilja gå vidare / Olof Palme. 1974. S. 103–115
 cf. 7401
 Äo: Fattigdom, världsekonomi; Framtidsstudier; Månfärder; Teknisk utveckling; Vietnamkriget

Artiklar

- 6930 **Allt fler i utbildning.** // Nytt i Nacka. – 1969:3, s. 4
 Äo: Vuxenutbildning
- 6931 **Konstnären bland mecenater och kommunalråd.** // Dagens nyheter. – 1969-08-05, s. 3
 Även publ.: Konstnären bland mecenater. // Att vilja gå vidare / Olof Palme. 1974. S. 52–57. – El artista entre mecenas y concejales. // Profesión de democracia : discursos políticos de Olof Palme / selección y traducción: Francisco J. Uriz. [Stockholm : Utrikesdepartementet], 1975. S. 75–81
 Ytterligare publ. förekommer
 cf. 7401, 7503, 8702
 Äo: Göteborgs stadsteater; Konstnärlig frihet; Kulturpolitik
- 6932 **Statsminister Olof Palme om folketshusrörelsen.** // Folkets hus. – 1970:1/2, s. 4
 Även publ.: Uttalande 1969 om våra Folkets hus och folketshusrörelsen ... // Olof Palme och våra Folkets hus : utdrag ur tal av Olof Palme ... / korta kommentarer ... Erik Södersten. 1988. S. 8
 cf. 8801
 Äo: Folkets hus
- 6933 **Vattenrallare är också människor :** [svar på artikel av Lars Gyllenstein]. // Dagens nyheter. – 1969-05-10, s. 3
 Äo: Naturvård; Norrland; Regionalpolitik; Sysselsättningspolitik; Vindelälven

Intervjuer

- 6934 **Det blå blod er blevet rødt** / Knud Poulsen. // Berlingske tidende. – 1969-06-22, Sektion 2, s. 1–2
 Äo: Allmänpolitik; Klassamhället; Palme, Olof; Rättvisa
- 6935 **Detta sade Palme i TV : USA-intervjun ord för ord** / [George Herman, Peter Kalischer, CBS, och Don Cook, Los Angeles times]. // Expressen. – 1969-10-20, s. 6–7

Även publ.: ” – To be neutral does not mean – to keep quiet”. // Socialist international information. 19(1969):20, s. 232–233. [Edited extracts]
Ytterligare publ. förekommer
Äo: Desertörer; Vietnamkriget

- 6936 **Glad över samarbetet med kyrkan** / Ingvar Laxvik. // Stockholms stiftsbok : en bok om glädjen / utgiven på uppdrag av Stiftsrådet i Stockholms stift. – 1969/1970, s. 92–98
Äo: Kyrkan; Palme, Olof; Religion; Tro
- 6937 **Intervju med Olof Palme, Stockholm, maj 1969.** // Ungdoms-upproret / Louise Mosskin, Peter Mosskin. – Stockholm : Bonnier, 1969. – S. 114–122
Äo: Fysisk planering; Generationsklyftor; Norrland; Regionalpolitik; Ungdomskulturen
- 6938 **Lång skoltid isolerar ungdomen från samhället?** // Information från Statens ungdomsråd. – 1969:2, s. 4–5
Äo: Ungdomsorganisationer
- 6939 **Långtidsplanera för utbildning? Jo visst men –** / Edgar Borgenhammar. // Industria. – 65(1969):1, s. 37–38
Äo: Studentdemonstrationer; Utbildningsfrågor
- 6940 **När blir det slut på klassamhället?** / Lars Svedgård. // Expressen. – 1969-10-03, s. 9
Äo: Palme, Olof
- 6941 **Olof Palme** / Nordal Åkerman. // Apparaten Sverige / Nordal Åkerman. – Stockholm : Wahlström & Widstrand, 1969. – S. 50–70
Äo: Allmänpolitik; Kulturpolitik; Offentliga sektorn; Socialdemokrati; Utbildningsfrågor; Våld
- 6942 **Olof Palme intervjuas.** // Suum cuique. – 1969:[höst], s. 10–12
Äo: Palme, Olof; Sigtunastiftelsens humanistiska läroverk
- 6943 **Olof Palme – tål drömmen om jämlikhet den kalla ekonomiska verkligheten?** / Lars Eklund. // Veckans affärer. – 5(1969):37, s. 19–23
Äo: Jämlikhet; Näringslivet och socialdemokratin; Näringspolitik; Skattepolitik; Teknikutvecklingens konsekvenser

- 6944 **Palme om sin nya roll** : huvudsaken är att man inte ”bär sig åt” / Macke Nilsson. // Aftonbladet. – 1969-10-02, [första sidan, sista sidan]
Äo: Palme, Olof
- 6945 **Samtal om utbildning**. // Fönstret. – 46(1969):7, s. 5–7
Äo: 1968 års utbildningsutredning; Grundskolan; Utbildningsreformer; Vuxenutbildning
- 6946 **Skolan – en spjutspets mot framtiden** / Staffan Hildebrand. // Skola för demokrati / Staffan Hildebrand. – Stockholm : Sveriges radio, 1969. – S. 7–40
Äo: Betyg; Förskolan; Klassamhället; Utbildningsfrågor; Utbildningsmål
- 6947 **Sozialdemokratie und Jugend** / Leo Bauer. // Die neue Gesellschaft. – 16(1969):3, s. 166–177
Även publ.: Sozialdemokratie und Jugend. // Gespräche / Leo Bauer. Bonn-Bad Godesberg : Verlag Neue Gesellschaft, 1973. S. 28–39
Äo: Ideologi; Reformism; Socialdemokrati; Ungdomsfrågor; Ungdomsupproret; Vietnamfrågan
- 6948 **Tro inte för mycket på pappa och mamma** / Leif Sandberg. // Allers. – 93(1969):35, s. 26–27
Äo: Mobbning; Skolan; Skolstart; Vuxenutbildning
- 6949 **”USA främsta hindret för Vietnamfred”** : Frost gav Palme eloge för bra TV-svar / David Frost ; övers. och red. Björn Fabricius Hansen. // Svenska dagbladet. – 1969-04-13, s. 12
Äo: Censur; Palme, Olof; Sverige; Vietnamfrågan; Vietnamkriget
- 6950 **Verantwortung und Chancen: Konstruktiver Radikalismus** / Karl-Heinz Briam. // Der Gewerkschafter. – 17(1969):3, s. 92–94
Äo: Ideologi; Medbestämmande; Socialdemokrati; Teknikutvecklingens konsekvenser; Ungdomsupproret; Välfärdsstaten
- 6951 **”Wir sind noch lange nicht fertig”** / Wolfgang Gust, Johannes Matt-hiesen. // Der Spiegel. – 23(1969):39, s. 142, 145
Äo: Allmänpolitik; Vietnamfrågan
- 6952 **Är du helt säker på att bli statsminister Olof Palme?** / Håkan Olan-der. // Aftonbladet. – 1969-08-23, s. 14
Äo: Palme, Olof

1969

Socialdemokratin är en folkrörelse som aldrig har dirigerats och aldrig kommer att låta sig dirigeras av enskilda personer. Till den som frågar hur vår politik kommer att förändras säger vi: studera diskussionerna och besluten på denna kongress. Res ut till distriktskonferenser, arbetarkommuner och fackföreningar och hör på debatten. Gå till rådslagsgrupperna och lyssna till människorna. Där finns svaret.

Partiordförandens ansvar är givetvis stort. Ingen – allra minst jag själv – vet om jag personligen duger till den uppgiften. Men det är väsentligt att slå fast att partiets politik växer fram i en demokratisk process som ytterst bygger på de enskilda medlemmarnas aktiva medverkan. En partiordförandes första uppgift är att kunna lyssna till rörelsen.

Ur anförande på partikongressen den 4 oktober 1969.¹

”Sköna stund”, Riksutställningars vandringsutställning om den rika västvärldens, och i synnerhet Sveriges förhållningssätt till de fattiga folken i tredje världen vållade genom sina provokativa texter och utmanande bilder en våldsam debatt i början av år 1969. Utställningen karaktäriserades i en frågestund i riksdagen av en moderat ledamot som ”en rent politisk utställning med klar inriktning på vänsterextremism med smädelser och utfall mot bl.a. Landsorganisationen och vårt näringsliv”. Kunde sådana utställningar tillåtas ”komma till uttryck med allmänna medel?” frågade man sig. Olof Palme som ansvarigt statsråd för kulturpolitiken svarade: ”[Det] förekommer sådant som jag i mitt personliga tyckande upplever som tarvligt eller enfaldigt eller som ger uttryck för värderingar som jag inte delar och som jag i olika sammanhang intensivt bekämpar. Men därifrån till att ingripa med ekonomiska eller andra repressalier är steget långt. Det kan med viss tillspetsning sägas att kännetecknet på kulturpolitiken i en demokrati är att man kan ge stöd även till sådant som man tycker mycket illa om. [...] Det skulle vara ganska allvarligt om statsmakten ingrep mot den rika mångfald som karakteriserar svenskt kulturliv.”²

”Tanken på en ständigt återkommande utbildning, ett växelspel mellan utbildning och annan verksamhet livet igenom är onekligen fasci-

¹ 6906

² 6916

nerande”, sade Olof Palme i sitt anförande om utbildningsfrågorna på den socialdemokratiska partikongressen den 30 september 1969.³ Övriga viktiga utbildningsfrågor under 1969 handlade om forskarutbildningen, som debatterades i riksdagen den 14 maj.⁴ Den högre utbildningen öppnades nu också för dem som var 25 år och varit yrkesverksamma i minst fem år även om de inte fyllde alla formella förutsättningar. ”Detta är ett första steg för att förverkliga principen att de faktiska och icke de formella förutsättningarna skall vara avgörande för rätten att bedriva högre studier.”⁵

Olof Palme valdes den 1 oktober 1969 enhälligt till partiordförande i Sveriges socialdemokratiska arbetareparti. Synen på sin egen roll och socialdemokratiens framtida uppgifter utvecklade han dels i sitt avslutningsanförande till partikongressen⁶, dels i sin första allmänpolitiska debatt som statsminister i riksdagen den 29 oktober. I riksdagens allmänpolitiska debatt sade han: ”Socialdemokratien är en demokratisk folkrörelse, som bygger på enskilda människors engagemang för våra idéer och medbestämmande när det gäller utformningen av vår politik. Politiken börjar i vardagen. Det är ur vardagens bekymmer och svårigheter som samhällskritiken växer fram, stämningar skapas och kraven formuleras. Där fångas de upp av dem som aktivt deltar i partiets arbete. Lyhörtheten inför de tankar och känslor som rör sig ute bland människorna är en avgörande förklaring till partiets styrka.” Utifrån kongressens beslut och en socialdemokratisk samhällsyn blev det då framför allt tre uppgifter som stod i förgrunden för det politiska arbetet under 70-talet: ”Att förhindra att den tekniska utvecklingen får orimliga sociala konsekvenser, att vidga och fördjupa demokratin i det svenska samhället, att arbeta för jämlikhet.”⁷

I sitt avslutningsanförande på partikongressen hade Olof Palme sammanfattat sina synpunkter på de grundläggande förutsättningarna för framtiden: ”Ett samhälle, för att leva och överleva, måste präglas av en övergripande solidaritet, en förmåga till inlevelse i andra människors villkor, en känsla av medansvar och meddelaktighet. Annars bryts det förr eller senare sönder i småskuren egoism. Det finns aldrig de och vi, det finns bara vi. Solidariteten är och måste vara odelbar.”⁸

³ 6925

⁴ 6909, 6910

⁵ 6925

⁶ 6906

⁷ 6904

⁸ 6906